

Informe per als concursos d'arquitectura amb intervenció de jurat

1. MAR I MUNTANYA.

Vilanova i la Geltrú ha estat l'escenari d'un desenvolupament urbanístic d'excepcional interès. Nascuda amb una clara vocació marítima, l'evolució urbana més recent de Vilanova i la Geltrú posen de manifest la necessària relació que la ciutat ha d'establir amb el seu territori muntanyós.

Mar i Muntanya planteja els següents reptes

- Integració dels elements destacats del paisatge en el procés de creixement de la ciutat. **Mar i Muntanya** proposa un sistema d'espais lliures suportats sobre els elements estructurants del territori.
- Definició de les relacions entre el casc urbà i sòl no urbanitzable. La proposta reconeix la complexitat del sòl no urbanitzable i en cerca solucions concretes.
- Regulació de la forma dels nous teixits urbans, considerant els elements clau per tal garantir la qualitat urbana.
- Emmarcament històric de la proposta en l'evolució urbana de Vilanova i la Geltrú. **Mar i Muntanya** aporta tòpics i reinterpreta aquells que l'Eixample Gumà havia plantejat.

2. DE GUMÀ A VILANOVA NORD. Cinc reptes per al futur de VNG

El repte que afronta Vilanova i la Geltrú amb el desenvolupament de l' Eixample Nord és d'una transcendència urbana només comparable amb l'Eixample Gumà de l'any 1876. Tot i les diferències de context ara, com fa més de 130 anys, els temes sobre els quals ha de reflexionar una operació d'aquesta transcendència són

- els seus límits en relació amb el territori
- el seu desenvolupament temporal
- la regulació del teixit residencial
- la ordenació dels espais significatius
- la relació entre traçat regulador i preexistències

3. ELS LÍMITS DE LA CIUTAT. Distinció o assimilació.

Mar i Muntanya entén l'àmbit del projecte com un territori amb identitat, amb atributs que li són propis i que cal preservar i integrar. La ciutat ja no ocupa el territori, sinó que és el paisatge qui entra a dins de la ciutat.

D'acord amb aquesta afirmació, cal entendre que la contraposició entre ciutat i territori ha deixat pas a una actitud molt més integradora en la cerca de la **CIUTAT-TERRITORI**. Enlloc de límits entre realitats contraposades, hem de parlar de transicions o gradacions entre àrees amb diferents atributs.

4. TEMPS I PROCÉS . Projectar, programar

En un context canviant com el nostre, sembla necessari determinar quins elements han d'ésser definits amb precisió i quins admeten un cert grau de variabilitat per tal d'adaptar-se a una realitat que pot canviar al llarg del temps.

Mar i Muntanya defineix els elements fixes que poden caracteritzar amb major precisió la proposta. Són:

- Els elements de paisatge propis del lloc i que han perdurat al llarg del temps
- Els elements d'infraestructura que han de relligar necessàriament el nou creixement amb el nucli urbà existent.

- La nova centralitat que suposarà l'estació de la Línia Orbital Ferroviària.
- La localització preferent d'àrees per a serveis i terciari en tres àmbits amb especials condicions d'accessibilitat.

5. **LA CIUTAT EMERGENT.** Ordenació dels espais significatius

L'Eixample Nord reclama la construcció de nous espais urbans emergents i significatius. **Mar i Muntanya** proposa un sistema d'espai lliures i edificis singulars que estructurin el nou creixement i l'identifiquen dins del seu territori:

- **Dos Parcs.** La proposta confia en dos elements existents i que vinculen la muntanya amb el mar. Es tracta dels Torrents de la Pastera i Sant Joan, integrats en dos unitats paisatgístiques dins a la proposta.
- **Una Porta.** La nova Rambla dels Escalons serà el primer element d'extensió i ordenació de ciutat. Es tractarà d'un nou eix, central i urbà, amb una excel·lent posició territorial i unes immillorables condicions d'accessibilitat. En ella es localitzaran usos terciaris i de serveis a més d'importants equipaments.
- **Quatre Places.** A l'escala de proximitat la proposta defineix espais locals que esdevenen els espais públics de cadascun dels barris. Aquests espais integren i preserven elements que esdevenen el testimoni de la memòria col·lectiva.

6. **LA CIUTAT NEUTRA.** Regulació i identitat urbana.

Definits els elements essencials de la proposta, la resta d'àmbits admeten un cert grau de variabilitat. Sobre ells es prenen un seguit de determinacions precises però alhora conferidores d'un cert grau de llibertat. Són:

- La diversitat tipològica com a criteri de projecte molt rellevant.
- La coincidència entre unitat morfològica (barri) i unitat de gestió (sector).
- El reconeixement dels elements preexistents en el territori, garants de la memòria col·lectiva.

Mar i muntanya considera el projecte de l'espai lliure com l'element determinant de la forma urbana, aquell que defineix els seus atributs i preserva els valors del territori, aquell que, un cop delimitat, determina per negatiu els espais susceptibles d'ésser edificats. **Mar i muntanya** considera la regulació de l'espai lliure privat com a qüestió de primer ordre que no es pot defugir.

7. **TRAÇATS REGULADORS.** Preexistències i traces significatives

L'Eixample Gumà ja establia el 1876 una relació integradora respecte el territori en el que es situa: dona continuïtat a camins o carrers preexistents i integra els teixits urbans i edificacions singulars.

Mar i muntanya recull aquesta tradició i adapta els traçats reguladors a les geometries existents. Aquestes són:

- Les infraestructures i unitats paisatgístiques que responen a una escala de territori.
- El seguit de masies, construccions tradicionals i els seus camins d'accés esdevenen elements funcionals i formals amb una marcada identitat paisatgística.
- Part de l'assentament d'ús residencial que es troba en les proximitats de cal Ganeta.
- Les embocadures amb els carrers propers, com Josep Coroleu, determinen el traçat i posició dels viaris principals de la proposta.

Altres consideracions que vulgueu aportar i que facilitin la valoració del projecte

Dades sobre el concurs

Nom del concurs / Objecte	Concurs per al Desenvolupament de l'Eixample Nord de Vilanova i la Geltrú
Organisme que convoca el concurs	Consorci urbanístic per al desenvolupament del sector Eixample Nord
Caràcter del concurs	D'idees
Tipus de procediment	Restringit (per invitació)
Composició del jurat	Nacional
Naturalesa del jurat	Extern a l'organisme convocant
Crida	Nacional
Resultat del concurs	2n premi
Data de resolució del concurs	16 de desembre de 2009

Dades sobre el projecte

Nom del projecte presentat / Lema	Mar i Muntanya
Autor/Autors UPC	Adolf Sotoca Garcia
Altres autors	Oscar Miguel Carracedo Garcia-Villalba